

СҮТ КӨЛ

Кыргызстанда 2020-жылдын 10 айында 1,4 млн тонна, ал эми октябрь айында 145,2 мин тонна сүт өндүрүлдү.

АЛТЫН-КУМУШТУН БААСЫ

Кечээ, 30-ноябрда Сотех биржасында алтындын бир унциии 0,89 пайызга же 15,8 долларга арзандап, баасы 1 772,3 долларды түздү. Күмүштүн унциии 2,69 пайызга же 22,032 долларга арзандады.

УМУТТУН СИМВОЛУ

ЭРКИН ТОО

WWW.ERKINTOO.KG

ШЕЙШЕМБИ, 2020-ЖЫЛДЫН 1-ДЕКАБРЫ

№98
(3170)

16-БЕТТЕ

МОСКВА КҮТӨТ

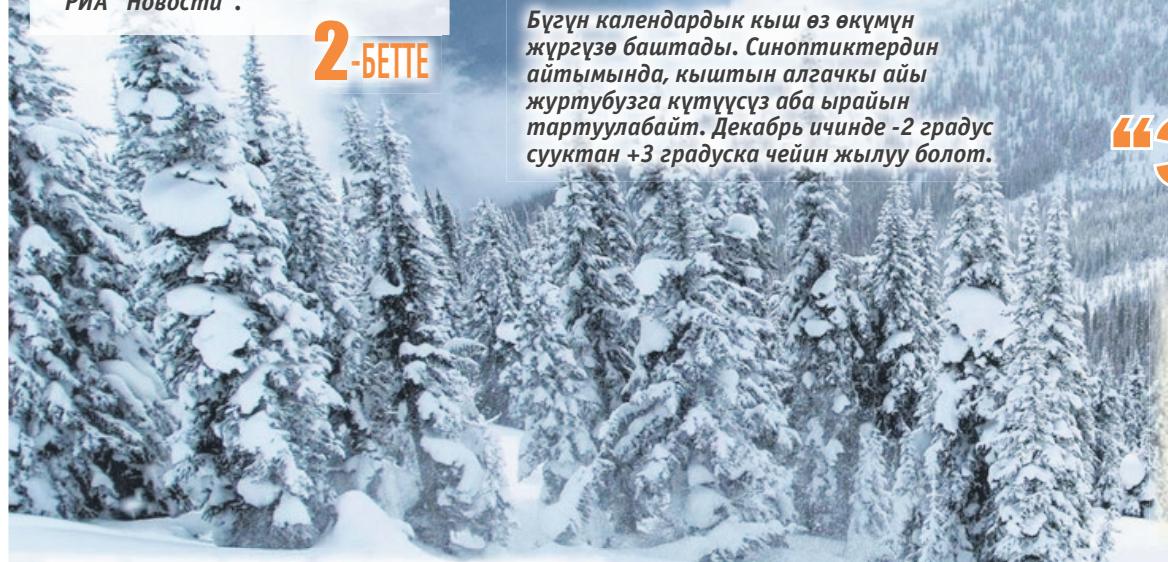
КР Президентинин милдетин аткаруучу, Жогорку Кеңештин төрагасы Талант Мамытов кечээ, 30-ноябрда Коопсуздук кеңешинин катчысы Рыскелди Мусаевди жана вице-премьер-министр Максат Мамыткановду кабыл алды, алар менен 2021-жылдын 10-январында өтүүчү президенттик шайлоолордун алдында елкөөдө коомдук коопсуздукту камсыздоо маселесин талкуулады. Талант Мамытов кийинки аптанын дүйшөмбүсү, 7-декабрда иш сапар менен Россиянын борбору Москвага барып деп кабарлады РИА "Новости".

2-БЕТТЕ

КЫРГЫЗ КЫШЫ

Бүгүн календардык кыш өз өкүмүн жүргүзө баштады. Синоптиктөрдин айтымында, кыштын алгачкы айы журтубузга күтүүссүз аба ырайын тартуулабайт. Декабрь ичинде -2 градус сууктан +3 градуска чейин жылуу болот.

КАР АЛДЫНДА КАЛГАН КАТТАМ

Кыштын келишине жана жол каттамдын күйүндөгандыгына байланыштуу 30-ноябрдан тарта кыргыз-казак чек арасындагы "Каркыра" өткөрмө пункту 2021-жылдын 1-мартына чейин убактылуу жабылды.

"Эркин Тоо"

— эгемендүү доордун газити

2021-ЖЫЛДЫН АЛГАЧКЫ 6 АЙЫНА ЖАЗЫЛУУ
ЖУРУП ЖАТАТ.

Баасы накталай төлөм – 1123,14 сом,
которуу аркылуу – 1103,44 сом.

"Нормативдик актылар" журналына жазылуу баасы:
накталай – 1480,19 сом,
которуу аркылуу – 1454,22 сом.

ШАЙЛОО АЛДЫНДА КООМДУК КООПСУЗДУКТУ КАМСЫЗ КЫЛУУ ТАЛКУУЛАНДЫ

Кыргыз Республикасынын Президенттин милдетин аткаруучу, Жогорку Кеңештин Төрагасы Талант Мамытов 28-ноябрда Коопсуздук кеңешинин катчышы Рыскелди Мусаевди жана вице-премьер-министр Максат Мамыткановду кабыл алды.

Жолугушууда чек ара жаатында кызматташууну өнүктүрүү жана шайлоо алдында коомдук коопсуздукту камсыз кылуу чарапарын талкуулашты.

Рыскелди Мусаев республиканын чек ара аймактарында жүргүзүлүп жаткан иштер

жана Мамлекеттик чек ара кызматын Улуттук коопсуздук мамлекеттик комитетине кошуу боюнча маалымат берди. Ал шайлоо алдында укук коргоо органдарына коомдук коопсуздукту камсыз кылуу боюнча тишелүү тапшырмалар берилгенин билдириди.

Президенттин милдетин аткаруучу Талант Мамытов алдыдагы президенттик шайлоону уюштуруу, шайлоо учурунда коомдук-саясий кырдаалды дестабилдештириүү аракеттерин алдын алуу боюнча чарапарды көрүү жана мерчемделген бардык ишчараларды өз убагында жүзөгө ашырууну тапшырды.

тартылган мамлекеттик органдарга шайлоонун ачыкайындуулугун камсыз кылуу, ар кандай мыйзам бузузуларга бөгөт коую боюнча тапшырмалар берилгенин билдириди.

«Кыргызстанда тил маселесинин тегерегиндеги саясий оюндарга жана ар кандай жалаа жабууларга жол берилбейт. Тилдик фактор коомузудаты туруктуулуктун жана улуттар аралык ынтымактын фактору катары каралышы зарыл. Мекенге болгон сүйүү жана берилгендик энэ тилге болгон сүйүүдөн башталат», - деди Талант Мамытов.

ОРУС ТИЛИНИН БИЛИМ ЖАНА ИЛИМ ТАРМАГЫНДАГЫ РОЛУ ЭБЕГЕЙСИЗ

Кыргыз Республикасынын Президенттин милдетин аткаруучу, Жогорку Кеңештин Төрагасы Талант Мамытов 27-ноябрда коомчуулукта актуалдуу талкууланып жаткан тил маселеси боюнча комментарий берди.

тили аркылуу кыргыздар дүйнөнү таанып жана тескериинче, дүйнө кыргыздарды тааныган. Мунун эң сонун мисалы – Чыңгыз Айтматовдун улуу чыгармалары.

Кыргызстан менен Россия дайыма дос болуп келген жана дос болуп кала берет. Биздин өлкөлөрдүн тарыхый жолу көп жагынан окошош. Кыргызстандын негизги стратегиялык өнөктөшү – Россия. ЕАӘБдин алкагында орус тили коммуникациянын негизги каражаты экенин эске алганда орус тилин билүүгө болгон муктаждык өсүүдө. Расмий тил өлкөлөрдүн мындан аркы өз ара кызматташуусуна жакшы негиз болуп бөрт деп ишенем. Ошондуктан мен Конституциялык Кеңешменин мүчөлөрүнүн кыргыз тилин мамлекеттик тил, ал эми орус тилин расмий тил катары бекитүү чечимин кубаттайм», - деди Президенттин милдетин аткаруучу Талант Мамытов.

ЧҮЙ БООРУНДАГЫ ӨНДҮРҮШ ИШКАНАЛАРЫ МЕНЕН ТААНЫШТЫ

КРНЫН ПРЕМЬЕР-МИНИСТРИНИН МИЛДЕТИН АТКАРУУЧУ, БИРИНЧИ ВИЦЕ-ПРЕМЬЕР-МИНИСТР Артем Новиков 28-ноябрда Чүй облусундагы иш сапарынын алкагында бир катар өндүрүш жана айыл чарба ишканаларына барды.

КЫЗЫЛЧАНЫН БААСЫН ТӨМӨНДӨТҮҮГӨ ЖОЛ БЕРИЛБЕШИ КЕРЕК

Премьер-министрдин милдетин аткаруучу, биринчи вице-премьер-министр Артем Новиков «Кайыңды-Кант» заводуна барып, өндүрүштүк аянттар жана сырьёну кабыл алуу процесси менен таанышты.

«Түшүүм жыйноо учурунда кызылчанын баасын төмөндөтүүгө жол берилбеши кажет. Жалаң гана Өкмөт эмес, кайра иштетүүчүлөр да сырьё, иш менен камсыз кылып жаткан фермерлер, дайкандар тууралуу ойлошу керек. Мындан ары да сиздердин ишмердүүлүккө толук колдоо көрсөтүүгө ииеттөнүүдөбүз», - деди ал.

Артем Новиков белгилегендай, Өкмөт кант кызылчасы тармагындағы баа маселесин

көзөмөлгө алат, мында бардык баскычтарда сырьё жана жыйынтык товарга карата негиздүү жана акыйкат баалар орнотулушу керек.

ЗАВОД САПАТТУУ МЕТАЛЛ БҮЮМДАРЫН ӨНДҮРӨТ

Кыргыз Республикасынын Премьер-министринин милдетин аткаруучу Артем Новиков Чүй облусундагы иш сапарында Кайыңды шаарындағы «Металл-Кен» ЖЧКнын негизги

металлдарды жана даяр металл буюмдарын өндүрүүчү жана кайра иштетүүчү заводуна барды.

«Бүгүнкү күндө ишканада ачылууга толугу менен даяр, бирок коронавирус инфекциянын жайылышына байланыштуу аны ишке киргизүү кийинкиге калтырылды. Ишканадын биринчи кварталында ишке кирет деп ишенем. Кытай Эл Республикасынан буйруттама берилген керектүү жабдууларды жана заводдун жумушчуларын окутуу учун адистерди өлкөгө алып келе албай жатканыңиздардан кабарым бар. Кыргыз Республикасынын Өкмөтү бул маселени ыкчам чечүүгө жардам берет», - деди Артем Новиков.

Анын аттымында, өндүрүшкө салынган инвестициянын жалпы көлемү 50 миллион долларды түзөт. Завод арматуранын бардык түрлөрүн, металл болоттон жасалган сапаттуу буюмдарды чыгарат.

ТОВАРЛАРДЫ ЭСЕПКЕ АЛУУДА БИРДИКТҮҮ МААЛЫМАТ ТУТУМУН ТҮЗҮҮ ЗАРЫЛ

Товарлардын толук эсебин камсыз кылуу үчүн «Жыйынтыктоочу пост» бирдиктүү

маалымат тутумун түзүү керек. Бул тутумууда КРНЫН ПРЕМЬЕР-МИНИСТРИНИН МИЛДЕТИН АТКАРУУЧУ, БИРИНЧИ ВИЦЕ-ПРЕМЬЕР-МИНИСТР Артем Новиков «Чалдовар» өткөрмө пунктуна баргана айтты.

Ал көзөмөл-өткөрмө жайы менен таанышып чыккан сон айрым кызматтардын ишине нааразылыгын билдириди.

«Салык кызматына 15-ноябрдан баштап товарларды эсепке алуунун пилоттук тутумун киргизүү боюнча тапшырма берилген. Бирок жабдуулар орнотулаа электигин көрүп жатабыз. Бардык техника уқоктөрдө салынган боюнча турат. Бүгүнкү күндө товарлардын жүгүртүлүшүн көзөмөлдөңдөрдүн ар биригинин маалыматтары ар кандай. Алар өткөн транспорт каражаттарынын чыныгы санын чагылдырайт. Маалыматтар так болбондуктан, коррупцияны жана тобокелчиликтерди жаратат», - деди Премьер-министрдин милдетин аткаруучу.

Берилген тапшырма боюнча жакынкы күндөрү Артем Новиков өткөрмө пунктуна дагы келип, жаңы системанын иштешиң текшерет.

МИЛДЕТИБИЗ – ТОО-КЕН КОМБИНАТЫНЫН ИШИН КАЛЫБЫНА КЕЛТИРҮҮ

Кыргыз Республикасынын Премьер-министрин милдетин аткаруучу, биринчи вице-премьер-министр Артем Новиков Кара-Балта тоо-кен комбинатына барды. Артем Новиков комбинаттын жана тоо-кен өндүрүүчү компаниялардың өкүлдөрү менен сырьёну ташып келип, ишканада иштетүү маселелерин талкуулады.

«Биздин мілдет – тоо-кен комбинатынын ишин толугу менен калыбына келтирүү. Учурда комбинатта алтын чыгаруучу фабриканы курулушу аяктоодо. Мынайдалай фабрикалар кен өндүрүлүп жаткан аймактарда да курулууда. Кара-Балта тоо-кен комбинатынын өндүрүштүк кубаттуулугун пайдалануу максатында тоо-кен ишканалары жана сырьёну иштетүүчүлөр ортосунда кызматтастык боюнча сунуштарды иштеп чыгуу зарыл», - деди Артем Новиков.

Даярдаган Асель БАРЫКТАБАСОВА

Исхак Раззаковдун 110 жылдыгына карата

Тынчтык-Бек НУРМАНБЕТОВ:

ДААНЫШМАНДЫН ИЗИ МЕНЕН

Откөн XX кылымдын алтымыш биринчи жылынын 9-майында Москвада жүргүзгөн эки жұздұгү саясатынын курмандығы, «улутчул» деген жалган жалаанын айынан ак жеринен Кыргызстан Компартиясынын Борбордук Комитетинин биринчи секретары кызыматынан күтүүсүз алынын, дәэрлик жыйырма жыл айкаптуу борбордо «капаска» камалган, кыргыз элиниң бактысына бир жаралган, кылымда бир төрөлө турган көрүнүктүү партиялык, коомдук ишмер, өмүр жолу аңызга айланган улуу инсан Исхак Раззаковдун жаркын элесине арнайм.

-I-

Тагдыр ташын тайсалдабай көтөргөн, Тагдырына тике карап көшөргендөн көшөргөн. Өмүр жолу: тасма болуп көз алдыма тартылат. Откөн сайын көзге тааныш мен иштеген көчөдөн.

1979. Фрунзеде ала шалбырт, март айынын аягы, «Москвадан Раззаков өлдү» - деген суук кабар тарауды. Кыргызстан КП БК, Өкмөтү да маалкатып, Некролог бердирбестен, көнүл айтып «жайгарууга» жарады.

1-май, 63. Көзгө басар «Ленинчил жаш» газити. Эртели-кеч өт үзүлбейт, мында узарат кеп учу. Кабарчы элем, анда мен да жаштык деми кайта элек. Собол таштайм: Ким болду экен, ыскак деген деги ушу?

... Даанышмандын түшүп алып изине, Мен тан бердим мындай асыл кишиге. Бир доордун айтып бүткүс азабын да арманын Кайран көсөм, кантип гана батырды экен ичине?

Киндиң канды тамган жери - Коросон, Алтын-Бешик тоолорунун кучагында торолгон. Ата-энден эрте ажырап жетим болуп томолой Өксүп, мөгдөп, жүдөп жүрүп чоңойгон.

Тажикстан. Кохенттеги жетим балдар үйүндө, Уйку көрбөй кош кареги кителингерге тигилген. Корсоңдук момун кенчи ыразак уулунун Ошондо эле тирикарак, зиректиги билинген.

1970. Токтогул ГЭС курулушу бүт өлкөгө дүнгүрөп, Он сегизге толо электре шыбак шыбак, чарчаганда улдурөп, Карап-Көлдө жумушчумун маңдай терден нан тапкан, «Раззаков келиптири» - деп Маскөөдөн - шаарчада эл дүрбөп.

Кеч күз эле, Таш ГРЭСке иш сапарга барганбыз. Биринчи ирет чөнтөк ысып аванс ақса алганбыз Токон досум, экөөбүз төң кета изде базардан, Чоң калаада биз адашып калганбыз.

● Колдоо тапкан

БАЯНДАМАДА БААРЫ КАМТЫЛГАН

Кыргыз Республикасынын Жергиліктүү өз алдынча башкарууларынын Союзу тарабынан «Өнүктүрүү саясат институту» мекемеси менен биргеликте 2016–2018-жылдары кабыл алынган мыйзамдардын Кыргыз Республикасындагы жергиліктүү өз алдынча башкаруунун өнүгүүсүнө тийгизген таасири тууралуу Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешине баяндама да ярдалды. Ал Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинин, аткаруу бийлигинин, сот жана укук коргоо органдарынын ЖФБ менен болгон байланыштарын чынтайт, ошондой эле Кыргыз Республикасында чыгарылган өн жана терс таасири, Кыргыз Республикасында ЖФБнын өнүгүүшү тууралуу жеткиликтүү, ишенимдүү маалыматтык колдонмо болуп калмакчы.

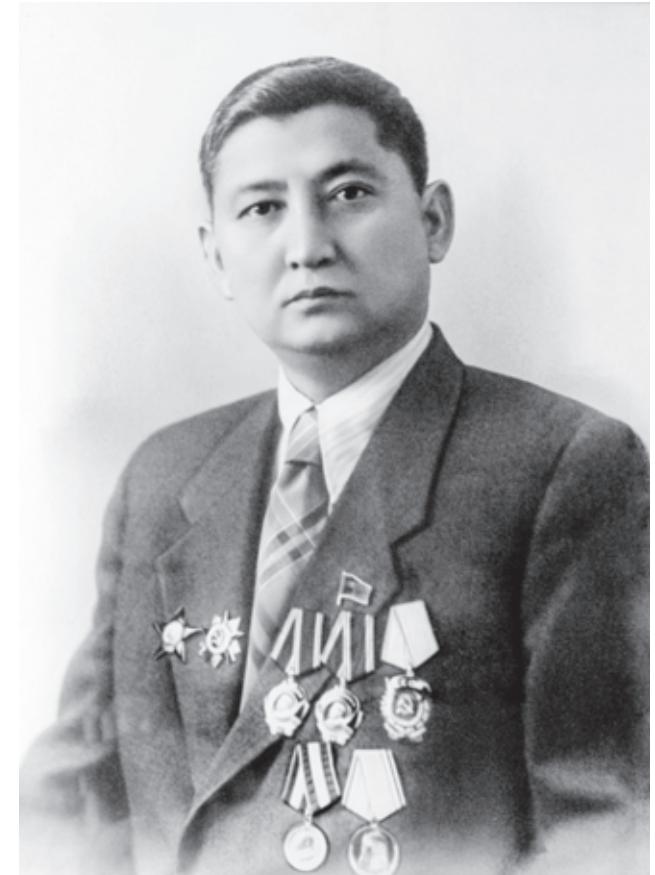
Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешине менен жергиліктүү жамааттардын жана жергиліктүү өз алдынча башкаруунун ортосунда туз байланыштар жүргүзүлбөйт. КР Өкмөтү парламентке отчёт берип жатканда ЖФБлардын пикерлери көп учурда эсепке алынбай келет. ЖФБлардын 60 пайыздан ашыгы колдонуудагы мыйзамдардын ченемдерин ишке ашырууда пайдада болгон маселелер боюнча КР ЖКГ жана КР Өкмөтүнө кайрылыш түрүншат (сейрек кайрылгандар – 55,2%, көп кайрылгандар – 5,8%). ЖФБлардын жарымынан көбү (51,2%) КР ЖК жана КР Өкмөтү алардын кайрылуусуна жооп катары маалымат беришпей турганын ырасташат. Мындей кайрылуулардын санынын көптүг жана ар бир ЖФБ органы менен жекече баарлашуу жогорку башкаруу органдары үчүн административик көйгөйдүү жаратууда. Ошондуктан өз ара аракеттегинүн жаңы каналын түзүш

керек. КР Жогорку Кеңешине катары айтсак, ушул Баяндама мына ушундай канал болуп бере алат.

КР Жогорку Кеңешине да ярдалган Баяндама изилдөөлөрдүн, жер-жерлерде жүргүзүлгөн сурамжылоордун жана мониторингдин негизинде да ярдалып, Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинин комитеттеринен колдоо тапкандыгын белгилеп кетели.

Карбалас БАКИРОВ

Айдаларын «сүргүнгө» тыйду көсөм. Ак кызыматы Хрушевго жаклаган соң.

...Байтиктин Боз-Бөлтөгүн өрдөп, токтоп, Бой таштап жаш баладай боздоп, жоктот, Бооруна бекем кысып кара жерди Томолой жетим калган балага окшоп.

Көлдөтүп бурчак-бурчак көздөн жашын, Көтөрбөй көпкө дейре жерден башын: «Көрөмбү, бейиш жерим, кайра келип? Кош, эми, кыргыз жерин жан кыйбасым!»

Жан үрөп иштесе да карашкан жок, Жан тартып колдогонго жарашкан жок. Жанында жалаң саткын жанын жеген Башына иш түшкөндө аяшкан жок.

Жетимди жетим сатпаш көрек болчу, Жан таппай жаны кейип жөлөк болчу. Барлынын баркы кетип, урду кусур... Жетимди жетим сатпас көрек болчу.

Кыргызга кыргыз казып терен орду, Кыраанды көрө албастык «сазы» сорду. Кыргыздын Ак Шумкарын көктө учкан Шаңыштапай үнүн басты жайып торду.

Кыргыз элдин бактысына жараган бир жан эле. Козу-Баглан дайрасында шаркыраган, шар эле. Өмүр бою тазалыкты, адилдикти ту туткан, Кыргызынын ар-намысы, ақылгөй дагы эле.

...Эс-көөнүндө өзү сүйгөн улуттун, Чын-чынында тунугу эле тунуктун. Кылымдарга жашай берет аты өчпөй Эл сыймыгы - Улуу уулу улуттун!

● Ысык-Көл

КАМБЫЛДАР КЫШТА КОР БОЛБОЙТ

КР Өкмөтүнүн облустағы өкүлчүлгүнүн маалыматына ылайык, жылтытуу мезгилинде облус боюнча жалпы «Кыргызжылуулукэнерго» мамлекеттик ишканасы аркылуу 32 өнөр жайлыш жылдытуу казандары оңдолуп, 135,9 миң тонна қомүр жана 2,806 миң тонна мазут даярдалууга тийши.

Байылкы кыштан чыгуу үчүн калкка - 105,9 мин тонна, бюджеттик мекемелерге - 10 400 тонна жана социалдык мекемелерди жылуулук менен камсыздоо «Кыргызжылуулукэнерго» ишканасы тарабынан 19,5 мин тонна қомүр керектелет. Учурда күзгүкүшкү от жагуу маалын талаптағыдай откоруу үчүн комүрдүн жетиштүү кору түзүлдү.

Өкүлчүлүк тарабынан берилген тапшырмаларга ылайык, учурда облус тургундарын “кара алтын” менен камсыздоо максатында өрөөн боюнча 87 калктуу конуштарда қомүр сатуучу жайлар иш алып барууда. Алардын алтоо – ири базалар, 34 – стационарлар жана 47си - мобилдик сатуучу жайлар.

Эгемберди САДАБАЕВ,
өз кабарчы

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ФИНАНСЫ МИНИСТРИЛІГІНІН 2017-ЖЫЛДЫН 21-ДЕКАБРЫНДАГЫ №161-Б «КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН БЮДЖЕТТИК КЛАССИФИКАЦИЯСЫН БЕКІТҮҮ ТУУРАЛУУ» БҮЙРУГУНА ӨЗГӨРТҮҮЛӨРДУ КИРГИЗҮҮ ЖӨНҮНДӨ

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ФИНАНСЫ МИНИСТРИЛІГІНІН

БҮЙРУГУ

(Башталышы 11-бетте)

2) 2-главада (Чыгашалардың экономикалык классификациясы):

- жұз токсон төртүнчү сапта «26313600» деген код «26313610» деген код менен алмаштырылсын;
- жұз токсон бешинчи сап төмөнкүдей мазмунда толукталсын:

« 26313620 Чернобыль АЭСте авариянын кесепттерин жоюуга катышкан-дара, эмгектік мертинүү боюнча компенсациялық төлемдер »;

– жұз токсон бешинчи сапта «Чернобыль АЭСте авариянын кесепттерин жоюуга катышканда, эмгектік мертинүү боюнча компенсациялық төлемдер» деген сөздөр «Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларын кабыл алуунун натыйжасында түзүлгөн Социалдық фондун бюджеттинин кошумча чыгашаларын же кирешелеринин жоготууларын компенсациялоо» деген сөздөр менен алмаштырылсын;

– эки жұз отуз үчүнчү сап төмөнкүдей мазмунда толукталсын:

« 27211700 Өзгөче кырдаал же өзгөче абал режимин шартында илимий изилдеелердүр жүргүзүүде же медициналық жардам көрсөтүү учурunda эмгектік милдеттерин аткарып жатканда инфекция жуккандан улам каза болгон саламаттык сактоо уюмдарынын медициналық жана башка кызматкерлеринин үй-бүлөлөрүнө бир жолку төлемдер жана компенсациялар »;

– 2-главада (Чыгымдардың экономикалык классификациясын колдонуу тартиби):

- жұз он биринчи абзацта «маалыматтык-коммуникациялық» деген сөздүн алдына «Камсыздандырылган адамдар боюнча маалымат базаларын жүргүзүү, иштеп чыгу жана аны актуалдуу абалда кармап туруу боюнча» деген сөздөр менен толукталсын;
- эки жұз алтымыш үчүнчү абзацта «26313600» деген код «26313610» деген код менен алмаштырылсын;
- эки жұз алтымыш үчүнчү абзацта «26313620 Чернобыль АЭСте авариянын кесепттерин жоюуга катышканда, эмгектік мертинүү боюнча компенсациялық төлемдер»;

– эки жұз алтымыш төртүнчү абзацта «Чернобыль АЭСте авариянын кесепттерин жоюуга катышканда, эмгектік мертинүү боюнча компенсациялық төлемдер» деген сөздөр «Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларын кабыл алуунун натыйжасында түзүлгөн Социалдық фондун бюджеттинин кошумча чыгашаларын же кирешелеринин жоготууларын компенсациялоо» деген сөздөр менен алмаштырылсын;

– үч жұз биринчи абзац төмөнкүдей мазмунда толукталсын:

« 27211700 Өзгөче кырдаал же өзгөче абал режимин шартында илимий изилдеелердүр жүргүзүүде же медициналық жардам көрсөтүү учурunda эмгектік милдеттерин аткарып жатканда инфекция жуккандан улам каза болгон саламаттык сактоо уюмдарынын медициналық жана башка кызматкерлеринин үй-бүлөлөрүнө бир жолку төлемдер жана компенсациялар»;

3) 3-главада (Активдер жана милдеттенмелер менен аткарымдар классификациясы):

– жұз отуз жетинчи сап төмөнкүдей мазмунда толукталсын:

« 31211130 Дары-дармектерди сатуу »;

– жұз кырк биринчи сап төмөнкүдей мазмунда толукталсын:

« 31211230 Дары-дармектердин запасын сатып алуу »;

– 3-главада (Активдер жана милдеттенмелер боюнча амалдардын классификациясын колдонуу тартиби):

– жұз сексен сегизинчи абзац төмөнкүдей мазмунда толукталсын:

« 31211130 Дары-дармектерди сатуу »;

– жұз токсон екинчи абзац төмөнкүдей мазмунда толукталсын:

« 31211230 Дары-дармектердин запасын сатып алуу »;

– 4) 4-главада (Функционалдык классификация):

– алтымыш екинчи сап төмөнкүдей мазмунда толукталсын:

« 70334 Соттордо кызыкчылыктарды коргоо боюнча иш-чаралар »;

– жұз токсонунчы сапта «Телерадиоберуу компаниялары» деген сөздөр «Телерадио-компаниялары жана облустук медиа борборлору» деген сөздөр менен алмаштырылсын;

4-главада (Функционалдык классификациясын колдонуу тартиби):

– жұз алтымыш алтынчы – жұз алтымыш сегизинчи абзацтар төмөнкүдей мазмунда толукталсын:

«70334 Соттордо кызыкчылыктарды коргоо боюнча иш-чаралар

– Кыргыз Республикасынын Өкмөтүү ушул кызмат көрсөтүүлөрдүр каржылаган же камсыздаган учурда, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн же башка органдардын атынан юридикалық өкүлчүлүк жана консультация;

– эл аралык арбитраждык соттук териштируулөрдүн алкагында экспертик корутундулар-

ПРИАЗЫ

МИНИСТЕРСТВА ФИНАНСОВ КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

**О ВНЕСЕНИИ ИЗМЕНЕНИЙ В ПРИКАЗ МИНИСТЕРСТВА ФИНАНСОВ КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ
«ОБ УТВЕРЖДЕНИИ БЮДЖЕТНОЙ КЛАССИФИКАЦИИ КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ»
ОТ 21 ДЕКАБРЯ 2017 ГОДА №161-П**

В целях приведения Бюджетной классификации Кыргызской Республики в соответствие с Законами Кыргызской Республики «О внесении изменений в Налоговый кодекс Кыргызской Республики» и «О внесении изменений в некоторые законодательные акты по вопросам чистого воздуха и совершенствования налогового администрирования», а также другими принятыми нормативно-правовыми актами, в рамках постановления Правительства Кыргызской Республики «О делегировании отдельных нормотворческих полномочий Правительства Кыргызской Республики ряду государственных органов исполнительной власти» от 15 сентября 2014 года №530,

ПРИАЗЫВАЮ:

1. Внести в Бюджетную классификацию, утвержденную приказом Министерства финансов Кыргызской Республики «Об утверждении Бюджетной классификации Кыргызской Республики» от 21 декабря 2017 года №161-П, следующие изменения:

1) в главе 1 (Классификация доходов):

– дополнить строками двадцатой – двадцать третьей следующего содержания:

« 11123 Налог по упрощенной системе налогообложения »
« 11123100 Налог по упрощенной системе налогообложения на основе с розничных продаж »
« 11124 Налог на майнинг »
« 11124100 Налог на майнинг »;

– в строке сорок девятой после слова «изделия» дополнить словами «, слабоалкогольные напитки»;

– дополнить строками шестьдесят первой – шестьдесят третьей следующего содержания:

« 11421240 Табак трубочный, курительный, жевательный, сосательный, нюхательный, кальянный (за исключением табака, используемого в качестве сырья для производства табачной продукции) »;
« 11421250 Изделия с нагреваемым табаком (нагреваемая табачная палочка, нагреваемая капсула с табаком и прочее) »;
« 11421260 Никотиносодержащая жидкость в картриджах, резервуарах и других контейнерах для использования в электронных сигаретах »;

– в строке шестьдесят первой слова «Прочие изделия, содержащие табак, кроме табака ферментированного» заменить словами «Прочие изделия»;

– в строке шестьдесят пятой после слова «топливо» дополнить словами «, газолин, тяжелые дистилляты»;

– в строке шестьдесят седьмой после слова «масла» дополнить словами «, масла смазочные, прочие масла»;

– дополнить строками шестьдесят девятой – семьдесят первой следующего содержания:

« 11421370 Прочие антидегенаторы на основе соединений свинца, используемые в тех же целях, что и нефтепродукты »;
« 11421380 Присадки к смазочным маслам, содержащие нефть или нефтепродукты, полученные из битуминозных пород »;

(Продолжение на 13 стр.)

ПРИКАЗ

МИНИСТЕРСТВА ФИНАНСОВ КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

**О ВНЕСЕНИИ ИЗМЕНЕНИЙ В ПРИКАЗ МИНИСТЕРСТВА ФИНАНСОВ КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ
«ОБ УТВЕРЖДЕНИИ БЮДЖЕТНОЙ КЛАССИФИКАЦИИ КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ»**
(Начало на 13 стр.)

- в строке сто девяносто слова «Телерадиовещательные компании» заменить словами «Телерадиокомпании и областные медиа центры»;
- в главе 4 (Указания по применению функциональной классификации):
 - дополнить абзацами сто шестьдесят шестым – сто шестьдесят восьмым следующего содержания:
 - «70334 Мероприятия по представлению интересов в судах**
 - юридическое представительство и консультации от имени Правительства Кыргызской Республики или других органов, когда Правительство Кыргызской Республики финансирует или обеспечивает эти услуги;
 - осуществление взаимодействия с местными и международными компаниями по предоставлению юридических услуг, аудиторских услуг, профессиональных переводческих услуг, услуг специалистов по подготовке и предоставлению экспертных заключений и других процессуальных документов в рамках международных арбитражных судебных разбирательств»;
 - в абзаце пятьсот тридцать первом слова «Телерадиовещательные компании» заменить словами «Телерадиокомпании и областные медиа центры»;

5) в главе 5 (Ведомственная классификация):

- в строке сто двенадцатой слова «Главное управление государственной специализированной службы охраны Министерства внутренних дел Кыргызской Республики» заменить словами «Служба охраны Министерства внутренних дел Кыргызской Республики»;
- дополнить строкой сто четырнадцатой следующего содержания:

«	33	5	2	0	Фельдъегерская служба Министерства внутренних дел Кыргызской Республики	»;
---	----	---	---	---	---	----

– дополнить строкой сто двадцать девятой следующего содержания:

«	36	1	3	1	Фонд обязательного медицинского страхования при Правительстве Кыргызской Республики (мероприятия по борьбе с эпидемиями)	»;
---	----	---	---	---	--	----

- в строке сто тридцать третьей после слова «ОМС» дополнить словами «и рецептурных бланков»;

– дополнить строкой сто сорок первой следующего содержания:

«	37	1	3	1	Министерство здравоохранения Кыргызской Республики (мероприятия по борьбе с эпидемиями)	»;
---	----	---	---	---	---	----

– строку сто восемьдесят пятую исключить;

- в строке сто восемьдесят шестой слово «телерадиокомпании» заменить словами «медиа центры»;

– в строке двести шестой слова «Центральное управление Кыргызского общества

слепых и глухих»» заменить словами «Общественное объединение «Кыргызское общество слепых и глухих»»;

– в строке двести семьей слова «Центральное управление «Кыргызского общества слепых и глухих»» заменить словами «Общественное объединение «Кыргызское общество слепых и глухих»»;

– дополнить строкой двести семьдесят пятой следующего содержания:

«	66	1	4	0	Центр судебного представительства Правительства Кыргызской Республики (оплата услуг компаний в рамках международных арбитражных судебных разбирательств)	»;
---	----	---	---	---	--	----

– дополнить строкой трехсотой следующего содержания:

«	75	2	2	0	«Аукционный центр» при Фонде по управлению государственным имуществом при Правительстве Кыргызской Республики	».
---	----	---	---	---	---	----

2. Центральному казначейству Министерства финансов Кыргызской Республики (Амандаликову М.Л.):

– в течение трех рабочих дней со дня регистрации опубликовать настоящий приказ на государственном и официальном языках в газете «Эркин Too» и на официальном веб-сайте Правительства Кыргызской Республики и Министерства финансов Кыргызской Республики;

– в течение трех рабочих дней со дня вступления в силу направить копию приказа в Аппарат Правительства Кыргызской Республики;

– в течение трех рабочих дней со дня официального опубликования направить настоящий приказ в Министерство юстиции Кыргызской Республики для включения в Государственный реестр нормативных правовых актов.

3. Отделу делопроизводства и электронного документооборота (Исраиловой А.О.) довести настоящий приказ до всех структурных подразделений и территориальных управлений Министерства финансов Кыргызской Республики.

4. Настоящий приказ вступает в силу с 1 января 2021 года.

5. Контроль за исполнением настоящего приказа возложить на заместителя министра – директора Центрального казначейства Министерства финансов Кыргызской Республики Амандаликова М.Л.

Министр**К.Б.МУКАШЕВ**

г.Бишкек, 30 ноября 2020 года, №122-П

**ГОСУДАРСТВЕННЫЙ КОМИТЕТ
ПРОМЫШЛЕННОСТИ, ЭНЕРГЕТИКИ
И НЕДРОПОЛЬЗОВАНИЯ
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ**

в соответствии с Законом Кыргызской Республики
«О государственной гражданской службе и муниципальной службе»
объявляет конкурс на замещение следующей вакантной администрации государственной должности

**Главный специалист Отдела финансов
и бухгалтерского учета – 1 ег.**
1. Уровень профессионального образования:

- высшее профессиональное образование по направлениям экономика, финансы и кредит, бухгалтерский учёт.

2. Стаж и опыт работы:

- стаж государственной и/или муниципальной службы по совокупности не менее одного года либо стаж работы в соответствующей профессиональной сфере не менее трех лет.

Для участия в конкурсе необходимо представить следующие документы:

- личное заявление с указанием вакансии (образец на сайте Госкомитета);
- личный листок по учету кадров (заполненный) с фотографией;
- автобиография (с указанием сведений о наличии либо отсутствии судимости);
- резюме;
- фотография размером 3x4 на красном фоне (4 шт.);
- копию паспорта (оригинал паспорта или документа, удостоверяющего личность, предъявляется при подаче документов на конкурс, а также на этапе тестирования);
- документы, подтверждающие необходимое профессиональное образование, стаж работы и квалификацию (копия трудовой книжки, копии документов об образовании, о повышении квалификации, о присвоении ученой степени и ученого звания, заверенные нотариально или службами управления персоналом по месту работы), подшитые в дело;
- рекомендательные письма (желательно).

Граждане, представившие документы и сведения, не отвечающие установленным требованиям, к участию в конкурсе не допускаются.

Примечание: Конкурсанты должны предоставить документы в Сектор управления человеческими ресурсами Государственно-го комитета промышленности, энергетики и недропользования Кыргызской Республики в течение 10 рабочих дней со дня официального опубликования объявления в газете "Эркин Too", по адресу: бул. Эркиндик, 2, кабинет 218. Справки по телефону: 90-40-40 (1094, 1095).

Знание общих и дополнительных нормативных правовых актов, а также другие требования размещены на официальных сайтах Государственного комитета промышленности, энергетики и недропользования Кыргызской Республики www.gkren.kg и Государственной кадровой службы Кыргызской Республики www.mkk.gov.kg

C-344

Открытое акционерное общество
«КАПИТАЛ БАНК ЦЕНТРАЛЬНОЙ АЗИИ»

юридический адрес: г.Бишкек, ул. Московская, 161

информирует о существенных фактах,
а именно изменения в списке лиц, входящих
в органы управления эмитента:

Исполняющим обязанности Члена Правления ОАО «Капитал Банк» с 30 ноября 2020 г., назначен Чекиров Азамат Орозбекович.

C-144

ЖОГОЛДУ

УТЕРЯ

В связи с утерей
гос. акта о праве частной
собственности №529754
(от 27.11.2020 г.) на имя
Кадырлаева Рустама
Калметовича считать
недействительным.

N-325

В связи с утерей
свидетельства на право
пользования земельной долей
№150 (от 14.06.1995 г.) на
имя Борбучалова Субанбека
считать недействительным.

N-330

В связи с утерей
гос. акта о праве частной
собственности на зем. уч.
№345131 (от 19.09.2011 г.)
на имя Исмаиловой Жылдыз
Бекбаевны считать
недействительным.

N-335

В связи с утерей
свидетельства о
государственной
регистрации индивидуального
предпринимателя
Базаркуловой Жазгуль
Абдиалиловны
код ОКПО 22861010,
ИИН 10205198110010 считать
недействительным.

N-336

ПОДРАЗДЕЛЕНИЕ СЛУЖБЫ СУДЕБНЫХ ИСПОЛНИТЕЛЕЙ АЛАМУДУНСКОГО РАЙОНА

объявляет аукцион на заложенное недвижимое имущество
принадлежащее Садырбекову Жаныбеку Шадырбековичу

на заложенное имущество - земельный участок, расположенного по адресу: Аламудунский
район, село Пригородное, контур №202 общей площадью 0,90 га, (идентификационный
код №7-01-15-0027-0288, 7-01-15-0027-0286) в путем, продажи с публичных
торгов, установив его начальную (стартовую) продажную цену в размере 10 000
долларов США, то есть 51,6274 сом за 1 доллар, что составляет 516 274 сомов.

Торги состоятся по месту нахождения ПССИ Аламудунского района 31 декабря 2020 года в 10.00
часов по адресу: г.Бишкек, улица Ахунбаева, 119 а.

Для участия в торгах необходимо внести 5 (пять)% от стартовой цены недвижимого имущества,
на р/сч. Центральная казначейства БИК 440001, на лицевой счет ПССИ Аламудунского района
4403012100000388, код 14238900.

Справки по телефонам: (0312) 56-58-67, (организатор торгов судебный исполнитель
ПССИ Аламудунского района Талгарбеков М.Т.).

H-324

ЖОГОЛДУ
УТЕРЯ

В связи с утерей
гос. акта серия Ч№336059
и технический паспорт
иден. код 70117-1009-0202
на имя Зуева Алексея
Николаевича считать
недействительным.

H-322

В связи с утерей
гос. акта Ч№600440
(от 18.05.2015 года) и
тех. паспорта
(от 23.04.2015 г.) на имя
Аширкулова Урмата
Каныбековича считать
недействительным.

H-323

Кайкиев Таштанбек
Камбаралиевичке тиешелүү
жер үлүшүнө жеке менчк
укук жөнүндөгү күбелүгү
№0162 (01.02.1995-ж.)
жоголгондуугуна байланыштуу
жараксыз деп табылын.

H-329

Кыргыз Банкы

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы

төмөнкү багыт боюнча ачык сыйнак жарыялайт:

- Экономика башкармалыгынын «Экономикалык изилдөөлөр борбору» тобунун эксперти бош турган кызмат ордона талапкерлерди тандоо үчүн – 1 бирдик.

Документтер 2020-жылдын 15-декабрынын saat 17.00унө чейин кабыл алынат.

Сынакка катышуу үчүн талапкерлерге карата таланттар, алардын функционалдык милдеттери жана тиешелүү документтердин тизмеси Улуттук банктын www.nbkr.kg дареги боюнча сайтында («Ишке кабыл алуу»/ «Бош турган кызмат орунда») жайгаштырылган.

Бардык суроолор боюнча төмөнкү дарек боюнча кайрылууга болот:

- Бишкек шаары, Чүй проспекти, 168 дареги боюнча жайгашкан Улуттук банктын Персонал менен иши алып баруу бөлүмүн №117/1 бөлмөсүнө же (0312) 61-10-21, (0312) 66-90-18 телефондору аркылуу.

Кыргыз Банкы

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы

алкактык макулдашууларды түзүү үчүн
күйүүчү-майлоочу материалдарды сатып
алуу боюнча төмөнкү лоттордон турган
республикалык ачык сыйнак өткөрөт:

- №1 лот. Улуттук банктын борбордук аппаратынын унааларын күйүүчү май менен камсыздоо;
- №2 лот. Улуттук банктын борбордук аппаратынын дизель-генератор түзүлүштөрүн күйүүчү май менен камсыздоо.

Сынак боюнча документтер 2020-жылдын 16-декабрында saat 17.00гө чейин сыйнак документтерин кабыл алуу-өткөрүп берүү актысынын негизинде tender@nbkr.kg электрондук почтасы аркылуу берилет.

Биринчи сыйнак алдындагы конференция 2020-жылдын 8-декабрында Бишкек шаары, Т. Уметалиев атындагы көчө, 101 дареги боюнча saat 15.00дө өткөрүлөт. Экинчи сыйнак алдындагы конференция 2020-жылдын 14-декабрында Бишкек шаары, Т. Уметалиев атындагы көчө, 101 дареги боюнча saat 15.00дө өткөрүлөт. Эгерде потенциалдуу контрагенттер биринчи конференцияга катышса, экинчи конференцияга катышуу талап кылынбайт. Конференцияга катышуу маселеси боюнча техникалык координатор менен байланышуу зарыл.

Сынак боюнча сунуштар Бишкек шаары, Чүй пр. 168 дареги боюнча 2020-жылдын 22-декабрында saat 15.00гө чейин кабыл алынат.

Белгиленген убакыттан кийин тапшырылган сунуштар кабыл алынбайт жана каралбайт.

Сынак боюнча сунуштар салынган конверттер 2020-жылдын 22-декабрында saat 15.00дө каралат.

Уюштуруу маселелери боюнча +996 (312) 66-91-55 телефон номери же tender@nbkr.kg электрондук почтасы аркылуу техникалык координаторго кайрылсаңдар болот.

Кыргыз Банкы

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы

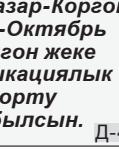
«Баткен шаары, Келечек кварталы,
Курманжан датка атындагы көчө дареги боюнча
жайгашкан Кыргыз Республикасынын Улуттук
банкынын Баткен обласындагы өкүлчүлүгүнүн
административик имараты» объекти боюнча
курулуш-монтаждоо иштерин аткарууну сатып
алуу боюнча кайрадан сыйнак сунуштарын кабыл
алуу мөөнөтүн узартуу жөнүндө жарыялайт.

Сынак боюнча сунуштар Бишкек шаары, Чүй пр. 168 дареги боюнча 2020-жылдын 18-декабрында saat 14.00гө чейин кабыл алынат.

Сынак боюнча сунуштар 2020-жылдын 18-декабрында saat 14.00дө каралат.

Сынак боюнча документтер 2020-жылдын 14-декабрында saat 17.00гө чейин сыйнак документтерин кабыл алуу-өткөрүп берүү актысынын негизинде Бишкек шаары, Т. Уметалиев атындагы көчө, 101 дареги боюнча же tender@nbkr.kg электрондук почтасы аркылуу берилет.

Уюштуруу маселелери боюнча техникалык координаторго +996 (312) 66-91-55 телефон номери же tender@nbkr.kg электрондук почтасы аркылуу кайрылсаңдар болот.

Кыргыз Банкы

Адикаулов Тухтарали Мамадаминовичке таандык Базар-Коргон
районунун Кенеш айыл өкмөтүнө караштуу Кызыл-Октябрь
айылындагы жер тилкесинин жер участогуна болгон жеке
менчк укугу жөнүндө мамлекеттик акт (идентификациялык
коду -3-02-06-1009-0320) жана техникалык паспорту
жоголгондуугуна байланыштуу жараксыз деп табылын.

Д-46

Башкы редактор

АЛЕНОВ
Бахтупбек
АбылкаровичКабылдама
62-38-75Башкы редактордун 1-орун басары
ЧЕРБЕКОВ Алмаз – 62-38-77Башкы редактордун орун басары
ТЕМИРОВ Таалайбек – 62-38-78

Коммерциялык директор
САТЫКУЛОВ Орункул – 62-19-06 факс
Жооптуу катчы
ЖУНУСОВ Асан – 62-38-71
Жооптуу катчынын орун басары
АЛТЫМЫШЕВ Атай – 62-38-71

Бөлүмдөр:
Саясат жана экономика
бөлүмү – 66-22-27
Маданият, илим, спорт жана туризм
бөлүмү – 62-38-78
Сот-үүк бөлүмү – 62-18-64

Веб-сайт – 62-38-74
Коммерциялык бөлүм – 62-18-66
"Нормативдик актылар"
журналы – 62-18-64
Башкы эсепчи – 62-38-73

Компьютердик
бөлүр – 62-38-74
Жарнамалар кыргыз, орус, англий
тилдеринде берилет.
R – рекламалык материалдар

Биздин реквизиттер: р/с №1280010019784103 БИК 128001 ОКПО 20108596
ИНН: 00107199210141 ЗАО Кыргызский-Инвестиционно-Кредитный Банк (КИКБ)

Жарнамалардын мазмунуна
редакция жооп бербейт.

Мыйзамдар бир эле мезгилде кыргыз жа-
на орус тилдеринде "Эркин Too" газетин-
де жарыланып, ал расмий жарыялоо бо-
луп эсептелет.

Автордун көз карашы редакциянын пози-
циясын билдирбейт.

Биздин дарегибиз:
Бишкек шаары, 720040,
Абдумумонов көчөсү, 24

• Юстиция министрлигинен өткөн
катталуу күбөлүгүнүн №592

Жумасына еки ирет:
шайшемби, жума
күндөрү чыгат.

Индекси: 68451

"Учкун" АКСЫНЫ
басмаканасында басылды.
Бишкек ш., С.Ибраимов көчөсү, 24
Бүртума №1407 Нускасы 4516
Басууга 30.11.2020-ж. saat 21.00дө берилди
Сатык келишим баада

erkintoo777@mail.ru
erkintoonews@gmail.com

■ 1-декабрь – СПИДге каршы құрәшүүнүң бүткүл дүйнөлүк күнү

Умуткан ЧОКМОРОВА,
Республикалық СПИД борборунун директору:

“АЙЫГУУГА ЫНТЫЗАРЛЫК ДАРЫЛООНУ НАТЫЙЖАЛУУ КЫЛАТ”

Адамзат СПИД оорусу менен жарым кылымга жакын убакыттан бери тынымыс күрөшүп келет, тилекке каршы бул дарттын дабасы азыркыга чейин табыла элек. “Сактануу жана алдын алуу чарапары гана андан алыс болууга мүмкүндүк берет”, - дейт Республикалық СПИД борборунун директору ЧОКМОРОВА Умуткан Жусуповна. “Эл аралык тилемештик, жалпы жоопкерчилик” деген ураан алдында белгиленип жаткан СПИДге каршы қүрөшүүнүң бүткүл дүйнөлүк күнүнө карата биз Умуткан Жусуповнаны кепке тарттык.

АРВ терапиялардын ондогон түрлөрү бар. Заманбап антиретровирустук терапиялар вирустун көбөйшүүно, инфекциянын СПИД стадиясына отүп кеттүүсүнө жол бербейт, натыйжада адамдын иммундук системасын калыбына келтириүүгө болот.

UNAIDS-тин маалыматтары боюнча учурда дүйнөдө 23,3 миллион адам ВИЧ-инфекциядан дарыланышшууда. Кыргызстанда мындай адамдардын саны 4373 жана булардын ичинен 445и балдар. Эгерде бейтап адамдын айыгууга ынтызарлыгы жогору болсо, ВИЧти дарылоо жакшы на тыйжа берет. Антиретровирустук препараттарды алыш жаткан ВИЧ-инфекциясын алыш жүрүүчүлөрдүн өмүр узактыгы де ни сак адамдардынан эч айырмаланбайт.

- Эми СПИДге каршы қүрөшүү күнүнө карата уюштурулган иш-чаралар туурасында айтып берсөциз...

- Быйыл Саламаттыкты сактоо министрилги тарабынан СПИДге каршы қүрөшүү күнү алгачкы жолу 1988-жылдын 1-декабрында белгилендеш. Ар жылы белгilenүүчү бол күн ВИЧ-инфекция пандемиясы жана СПИДге каршы қүрөшүү боюнча жалпы аракеттерди чыңдоо ишине кызмат кылат.

ВИЧ/СПИД пандемиясына байланыштуу өсүп жаткан қыйынчылыктарды түшүнүү менен Биринкен Улуттар Юому 1996-жылы дүйнөлүк алты уюмдун башын биринчирип UNAIDS союзун түзгөн жана ал ВИЧ/СПИД проблемалары боюнча БҮҮнун Биргелешкен программасы деп аталат.

UNAIDS узак мөнөттүү глобалдык долбоорлорду колдоого алат, бүт дүйнөдөгү бардык өлкөлөргө ВИЧ/СПИДдин алдын алуу боюнча жардамдарды көрсөтөт. Юомдун маалыматы боюнча учурда бүт дүйнө жузүндө 37,9 миллион адам ВИЧ алыш жүрүүчүлөр болуп саналышат, алдын алуу жана сактандуу чарапарын карманууга коомчулуктун көнүлүн буруу жана сөз болуп жаткан оорудан каза тапкандарды эскерүү, ошондой эле пандемияга каршы эл аралык тилемештикти даңазалоо.

- СПИДдин бар экендиги какчан аныкталган?

- Сөз кылыш жаткан ооруу жаңы коркунчутуу дарт катары 1981-жылдын 5-июнунда Америкалык оорулардың көзөмөлдөө борбору тарабынан кattалган. Бул дарт узак убакыт ВИЧ-инфекциясын алыш жүрүүчүлөрдүн өмүр узактыгы де ни сак адамдардынан эч айырмаланбайт.

- Эми СПИДге каршы қүрөшүү күнүнө карата уюштурулган иш-чаралар туурасында айтып берсөциз...

- Быйыл Саламаттыкты сактоо министрилги тарабынан СПИДге каршы қүрөшүүнүң бүткүл дүйнөлүк күнүнө карата 1-ноябрдан тарта бир айлык өткөрүлдүү. Аны алкагында мамлекеттик органдардын, эл аралык жана өкмөттүк эмес уюмдардын, дин кызметкерлеринин катышуусунда калк арасында түшүндүрүү иштери жүргүзүлүп, пресс-конференциялар өткөрүлдүү, жалпыга маалымдоо каражаттарында макалалардын сериялары жарыяланып, телекөрсөтүүлөр жана радиоуктуруулар уюштурулду.

Республикалык “СПИД” борбору бир айлыктын алкагында өнөктөштөр менен биргелешип масштабдуу тестирлөөлөрдү жүргүздү. Тестирлөө иштери борбор калаабыздын “Мадина” (14-15-ноябрь), “Аламудүн” (16-17-ноябрь), “Орто-Сай” (18-19-ноябрь), “Ош” (20-21-ноябрь) жана “Дордой” (22-23-ноябрь) базарларында өткөрүлдүү.

Ар бир жаран өз ден соолугуна кам көрүшү зарыл, ошондуктун биз бардык жарандарды, айрыкча жаштарды жылына бир жолу ВИЧ-инфекциясына, гепатиттин “B” жана “C” түрлөрунө текшерип түрууга көнеш беребиз. Текшерилүү акысыз.

- ВИЧ-инфекциядан айыгууга болобу?

- Тилекке каршы, адамды ВИЧ-инфекциядан какыс айытыруучу дары каражаттары табыла элек, бирок натыйжалуу

МААЛЫMAT ҮЧÜN: 2020-жылдын 1-ноябрьна карата Кыргызстанда бардыгы болуп ВИЧ-инфекциясын алыш журғөн 9643 адам, СПИД менен ооруган 1086 адам катталган, алардын 694ү балдар. ВИЧ-инфекциясын алыш жүрүүчүлөрдүн 40,7%нын баңгизат сайнуу учурунда жана 49%нын жыныстык катнаш аркылуу жуктурup алгандар түзөт.

2020-жылдын 10 айынын ичинде 507 адамдан ВИЧ-инфекциясы аныкталган. ВИЧ-инфекциясын алыш жүрүүчүлөр өлкөбүздүн бардык региондорунда бар, 10 айда: Баткен облусунда - 20, Бишкек шаарында - 251, Ош шаарында - 35, Жалал-Абад облусунда - 36, Ысык-Көл облусунда - 17, Нарын облусунда - 8, Ош облусунда - 30, Талас облусунда - 6 жана Чүй облусунда - 104 жаңы учур катталды.

COVID-19 пандемиясы жалпы коопсуздук ар бир адамдын жеке коопсуздугуга көз каранды экендигин далилдеди. Ошондуктан, ВИЧ-инфекциясы менен күрөштө ийгилике жетишүү үчүн муктаж болгондордун бардыгына эч кандай дискриминациялык басынтууларсыз жардам берүү зарыл. Бул ВИЧ жана COVID-19 пандемияларын тизгиндөөнүн башкы шарты.

- Биздин өлкөде профилактикалык, тагыраак айтканда алдын алуу чарапары өзүнө эмнелерди камтыйт?

- Алдын алуу - ВИЧ-инфекциядан коргонуунун, ошондой эле тобокелдиктерди азайтуунун натыйжалуу жана далилденген ыкмасы болуп санаат. Кыргызстанда ВИЧ боюнча алдын алуу программалары өзүнө презервативдерди таркатуу, вируска каршы препараттарды кабыл алуу, бир жолку шприцтерди жана ийнелерди айырбаштоо, апийимди алмаштыруучу терапияларды сунуштоо, маалыматтык түшүндүрүү иштерин камтыйт.

Биздин өлкөде ВИЧ-инфекция боюнча қызмет көрсөтүү менен алектенген өкмөттүк эмес уюмдар бар. Алар ийне аркылуу баңгизат пайдаланган адамдарга, интим қызмет көрсөтүүчүлөргө, абактарда жаза мөөнөтүн өтөп жатканدارга жана гомосексуалдарга социалдык жана дарыланау боюнча жардам көрсөтүшөт.

- Сиз жетектеген Республикалык СПИД борборунун аткарып жаткан иштери туураалуу да айтып берсөциз...

- Биз өлкөбүздүн саламаттыкты сактоо системасында калк арасында ВИЧ-инфекцияны эртеп аныктоо максатында биринчилерден болуп электрондук көзөмөлдөө ыкмасын киргиздик. Бул ыкма ВИЧ-инфекция учурлашы боюнча эпидемиологиялык, лабораториялык жана клиникалык маалыматтарды топтоого, аларды анализдеөө жана эпидемиологиялык кырдаалды, анын ичинде дарт аныктоо тесттерине жана дары Каражаттарына жээнбүү ТУКЕНДЕРОВА

муктаждыктарды аныктоого мүмкүндүк берет.

ВИЧ-инфекциясын тестиirlөөнүн алгоритмин да карал чыктык - мурда дарт 2 ай ичинде аныкталса, жаңы ыкма убакытты 1-1,5 жумага чейин кыс-карты. Бүткүл дүйнөлүк саламаттыкты сактоо уюмунун сунушу боюнча Чыгыш Европа жана Борбор Азия өлкөлөрүнүн ичинен биринчилерден болуп өкмөттүк эмес уюмдардын базасында “Шилекей боюнча экспресс тест-тилөө” ыкмасын киргиздик. Ошондой эле ВИЧ-инфекциялуу аялдардан төрөлгөн наристелерден ВИЧ-инфекцияны эртеп аныктоо ыкмасын өздөштүрдүк. Натыйжада ВИЧ-инфекциянын энеден балага вертикальдуу берилиши 2009-жылдагы 39%дан 2020-жылы 1%га чейин томендооду. Боюнда бар жана бала эмизген аялдар ВИЧке текшерүүлөрдөн отүп туруусу өзгөчө маанилүү. Ошондуктан, төрөт үйлөрүнде жана лабораторияларда кошбойлуу аялдардан кан аркылуу экспресс тест алуу ыкмасы колдонула баштады.

19 ўй-бүлөлүк дарыгерлер борборунда врач-инфекционист, нарколог, фтизиатр, медайым жана кенешчиден турган мультидисциплинардык топтордуу уюштурдук. Алардын милдети ишкерилиши 2009-жылдан 19%тан азайтуулар менен иштешүү кирет.

- Коронавирус пандемиясы Республикалык СПИД борборунун ишмердигине кандай таасири тийгизди деп ойлайсуз?

- COVID-19 бүт дүйнөгө күтүлбөгөн түйшүк жана койгөй алыш келди. Аны жеңүү биргелешкен күч-аракетти талап ылалат. Ошондуктан, пандемия башталгандан бери Республикалык СПИД борборунун базасында коронавирус инфекциясы боюнча лабораториялык изилдеөлөрдү жүргүзүүнү колго алдык. Талас обустастук ветеринардык лабораториясынын базасында биз өзүбүздүн ПЦР лабораториябызды ачып, ал жерде май айынан бери үч враччыбыз иштеп жатат.

- СПИДге каршы қүрөшүүнүн символуна айланган кызыл тасма туураалуу түшүндүрмө бере кетсөциз...

- Азыр СПИДге каршы қүрөшүүгө арналган бир дагы акция кызыл тасмасыз отпойт. СПИДдин түшүнүүнүн символу катары кабылданган кызыл тасма 1991-жылдын жазында ойлоп табылган. Идея сүртөчү Франк Мурга таандык жана “Кызыл тасма” долбоору расмий түрдө 2000-жылы 2-июнда башталган. Кызыл тасма - колдоонун жана СПИДсиз келечекке үмүт артуунун символу деп эсептелет.